

I Fabriken.

Af

H. L. Bisgaard.

En forvirret, øredøvende Larm; af Plader, der smedes, af Hamre, der slaar, af Jern, der droner; af hamren og banken og klingen og slaaen, af Maskinernes buldrende Støj, af Menneskestemmer, af Remmenes hvislen og snurren, og saa — beherskende det Hele — Dampmaskinens taktfaste, rystende Slag. — Saaledes er der paa Fabriken.

Og enhver staar ved sit Arbejde, passer paa sit, tænker paa sit, snakker maaske. —

Saa lyder der med et gennem Larmen og Støjen et langt, hjerteskerende Skrig — — — !

Det standser enhver Bevægelse, det trænger gennem Marv og Ben paa dem alle herinde, det bringer Blodet til at stivne i Aarerne som en eneste Strøm af Is og lammer Hjærtets Slag, — saa slipper man, hvad man har i Hænderne, og iler til Hjælp.

Henne ved en af Maskinerne, — højt oppe under Loftet, ses en forvirret, uformelig Masse hvirvles om med den drejende Axel. — Nu opdager man en Krop, — et Hoved —, der med et vældigt Slag slynges op mod det flade Loft, trækkes saa sammen og bøjes ind mellem Axlen og Loftet; saa følger et Par Ben, — samme Medfart, — saa atter Hovedet. Blodet løber i Strømme ned mod Gulvet.

Man faar Dampmaskinen standset. Et Par Stiger sættes til, et Par Mænd løber op og gør Remmen fri. — Blodige Stumper af Kød og Ben og Trævler af Tøj hænger ved. — Saa løsner man den forulykkede fra Axlen; Lemmerne holdes kun sammen ved Hjælp af Tøjet, de maa pilles ned et for et. — Endelig faar man det ned og lagt i Orden; det er lutter Stykker, Arme for sig, Ben for sig, Kroppen en uformelig, blodig Masse, Hovedet knust bagtil, Ansigtet voldsomt fortrukket; den Smule Haar, der kan ses, er graat, det er det blevet der oppe, da Manden følte sig tagen af Remmen.

Kammeraterne samle sig i Kreds om den dræbte. De tale dæmpet, men man hører dog Ord som »Kapitalismens Alter, Arbejderblod, Rædsel, Ansvar, Død.« — En og anden trykker som til et sidste Farvel de blege, blodige Hænder paa de afrevne Arme, og hist og her blinker vel ogsaa en Taare i Øjet paa en trofast, varmtførende Kammerat.

Saa bærer man de skilte Stykker ud paa en Arbejdsvogn, der langsomt kører bort; saa bliver der vasket og skyllet og gnedet, og saa gaar enhver til sit Arbejde; men de arbejdsvante Hænder tager ikke fast som før, Legemet ryster en Smule, af og til løber

det koldt — som af Is — ned ad Ryggen, og naar han tror sig ubemærket, fører mangan en gammel, sodet Svend sin haarde, sorte Haand hen over den vaade Kind, mens en vemodig Tanke sendes den døde Kammerat og dem, han har efterladt derhjemme.

Og naar saa Fritimen slaar, saa skynder enhver sig hjem for med dæmpet Stemme at fortælle, at nu har Maskinen atter krævet et Offer og brudt et Hul i Kammeraternes Række.

Men i et Hjem, der sidder en fortvivlet Kvinde, omringet af grædende Børn. Paa et lille Bord staar det simple Maaltid, som ingen nu kan spise, og en Mand, — ham, der har meddelt Ulykken, — siger modfaldende og trøstende:

»Naa, naa! vær nu blot rolig, lille Madam, og tænk paa deres Børn.«

Og saa lukker han Døren op og gaar, mens han tænker ved sig selv:

Hvad skal der nu blive af dem, naar han er borte?

Verdens Fredskongressen i Paris.

Til Styrelsen og Medlemmerne af Kvindelig Fremskridtsforening og Dansk Fredsforening.

Paris, 15. Januar 1889.

Vi har herved den Ære at forelægge Dem det almindelige Program for en Verdens Fredskongres, som skal aabnes i Paris den 1ste Juni dette Aar, for at Deres Forening, om hvis venskabelige Medvirkning vi anmode Dem, i Forvejen i fuld Frihed kan vælge og forberede de Spørgsmaal, som vi tror at burde henstille til Forsamlingens Drøftelse.

Alle Folkene afskyr Krigen, alle er trætt af denne væbnede Fred, hvis Byrder knuser dem. Denne Rustning vedligeholdes kun af en eneste Bevæggrund: Man tror den midlertidig nødvendig for at sikre Trygheden og Uafhængigheden og paa mange Punkter Folkenes Frihed. At paavise et Middel, som strax anvendes for at vedligeholde Sikkerheden, uden at udsætte Friheden for Fare, det er et Ideal, som vi alle er fælles om. Tre Ord forene os: Voldgift, Frihed, Fred. Derfor er den praktiske Ordning af Voldgift, forekommer det os, Kongressens Hovedopgave, hvorfor Kommissionen har stillet i første Række paa Programmet denne Tanke om vedvarende Voldgift, foreslaaet af Senator *Allison* paa de forenede amerikanske Staters Kongres, fremkommet ved den engelsk-franske Fredsforsamling, som holdtes i Paris sidstledne 31. Oktober, bekræftet i det Andragende, som cirkulerer i Frankrig for at komme overens om vedvarende